

«Η δεσποινίς διευθυντής»

ΤΩΝ Α. ΓΙΑΛΑΜΑ ΚΑΙ Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

Θίασος Τζ. Καρέζη, θέατρο Κοτοπούλη

Λίγο «Ημέρωμα των Στρίγγλων» και πολύς «Σταχτοπούτος» είναι ο πυρήνας της κωμωδίας του Άσημ. Γιαλαμά και του Κ. Πρετεντέρη, που παίζει ο θίασος της Τζένης Καρέζη στο θέατρο Κοτοπούλη. Οι «Στρίγγλοι» είναι μια κοπέλλα κ' ένας νέος, πολύ αυθαίρετοι κ' οι δύο, αλλά κ' οι δύο πολύ περήφανοι, ώστε κρύβουν τα πολύ αβέβητα αισθήματά τους κάτω από πολύ απότομες «σκληράδες» και «στριμάδες», που δεν ξεγυλάνε παρά τους πολύ άφελους. Ο «Σταχτοπούτος» είναι ο περί ουό λόγος νέος, η «Μαγεμένη Βασιλοπούλα» ή περί ης ο λόγος νέα, και η διαφορά που τους χωρίζει δεν είναι ούτε η κοινωνική τάξη, ούτε ο πλούτος, αλλά η μόρφωση: αυτός είναι ένας απλός υπομηχανικός, ενώ αυτή είναι διαπρεπής πολιτικός μηχανικός και προϊσταμένη του καλού γέου.

Αλλά η επιστήμη έχει αποξηράνει την κοπέλλα, την έχει κάνει να ξεχάσει (σ' εμφάνιση και σκέψη) τη θηλυκή της ιδιότητα, ώσπου ο έρωτας και μια ξαδέρφη της έρχονται να της θυμίσουν «τόν αληθή της γυναικός προορισμόν». Κι από δω, αρχίζουν οι σπασμωδικές προσπάθειες της νέας να γυναικοποιηθῇ, που καταλήγουν σε Ιλαρές γκάφες και σε Ιλαροτραγικές καρμπόλες.

Οι δύο πρώτες εικόνες του έργου μένουν στην περιοχή της κωμωδίας, με τη διαγραφή των προσώπων και των καταστάσεων, που είναι και τα δύο απλά αλλά και γουστόζικα, χάρις και στην παρουσία του γραφικά τρυφερού κι απλοϊκού πατέρα της κοπέλλας. Ακόμα, η Γ' Εικόνα με την παράλληλη δράση και το (κινηματογραφικό) εύρημα των τηλεφωνημάτων έχει πολλή φαιδρότητα.

Από καί κ' έπειτα, όμως, η κωμωδία γλιστράει βραδέως μὲν ἀλλ' ἀσφαλώς στη φάρσα, με το «πάρτυ» που έχει μια πολύ αυθαίρετη εξέλιξη και κατάληξη, και με την τελευταία πράξη όπου είναι φανερό η άμηχανία των συγγραφέων να λύσουν τους «κόμπους» της ιστορίας τους. Γι' αυτό και οδηγούνται σε απιθανότητες, αίσθηματολογίες και μελοδραματισμούς, που και τα πρόσωπα ψευτίζουν και τη φαιδρότητα του έργου αφυδατώνουν και την κωμωδία μετατρέπουν σε δημοκοπία πάνω στα «εύγενή αισθήματα» του κοινού.

Σβέλτη και άνετη η παράσταση, άκαλούθησε, όπως ήταν φυσικό, τον τόνο του έργου: απ' την κωμωδία στη φάρσα κι απ' τη φάρσα στο ελαφρό «μελό». Η Τζένη Καρέζη είχε και χιούμορ και φαντασία στο παίξιμό της, αλλά έκανε δύο καίρια λάθη: απ' τη μία, έδωσε ένα παραπονιάρικο «μωρούδιασμα» στις άμηχανίες της «δεσποινίδος διευθυντού», αταίριαστο με την τετραγωνικότητα της «ξερής επιστήμονος». Κι απ' την άλλη, τράχυνε και «μάγκεψε» τη φωνή της (στη μεταμόρφωσή της), έτσι που αποσπάστηκε ολοτελά όχι μόνο απ' τον πρίν «εσοβαρό» εαυτό της, αλλά και από την κοινή κοριτσίστικη φύση, έστω και έν εὐάμια διατελούσαν.

Αυτές οι δύο «επαρεκτροπές» του παιξίματός της, έδιναν συχνά την εντύπωση, πως η Τζ. Καρέζη περισσότερο «σαπίζει» παρά «ζή» τη Λίλα. Ο Νίκος Κούρκουλος πρόσφερε στον πολύ πιο απλό ρόλο του «Σταχτοπούτου» μια λαϊκή αδρότητα, που θα ήταν αποδοτικώτερη αν της έλειπε μια απόχρωση ωραιότητας. Ζεστός, τρυφερός και διασκεδαστικός ο Δ.

Παπαγιαννόπουλος στον πατέρα, που είναι ο πιο πετυχημένος τύπος του έργου. Η Λίλη Παπαγιάννη είχε όλη την θηλυκή ελαφρότητα της «ξαδέρφης» κι' ο Δ. Νικολαΐδης τη γερντική ελαφρότητα του «Νουάρχου» μ' όλο που και οι δυο αυτοί τύποι δεν αποφεύγουν την αυτοειπανάληψη. Ο Νάσος Κεδράκας σχεδιάζει ένα γουστόζικο «άριστο» κλητήρα, ενώ η Άλ. Ζωγράφου, η Σ. Καζέλη, ο Ν. Καρράς, η Ζ. Φυτούση, ο Α. Αντωνίου ή Ε. Μαυρομάτη περιορίζονται σε περιθωριακά, σχηματικά πρόσωπα.

Κατά τη «μικρότερη» αθηναϊκή οικοδομική, τα ακηνικά του Μ. Αγγελόπουλου.

Μ. ΠΛΩΡΙΤΗΣ